

SSP Spørgeskemaundersøgelse 2020

7.-9. årgang Norddjurs kommune

Konklusion

Alle 3. årgange i kommunen, inkl. friskolerne og special enhederne blev indbudt til at deltage i SSP undersøgelsen, der fandt sted i februar/marts 2020. Der er kommet besvarelser fra alle områder, så undersøgelsen kan godt betragtes som repræsentativ. Dog er svarprocenten på ca. 60-70 % på et niveau hvor vi sammenlignet med metoden (Survey link) betragter undersøgelsen som en stikprøve.

Undersøgelsen vil derfor ikke blive lavet som en større publikation, men der kan trækkes mange data ud til det forebyggende arbejde, samt til øvrige interessenter. Metoden har givet mulighed for forskellige krydstjek, hvor enkelte af disse vil blive beskrevet her i konklusionen.

Der er en del data fra de i alt 50 spørgsmål som hver årgang har udfyldt. Spørgsmålene omhandler: Kriminalitet, rusmidler, sociale medier, sex, fritidsliv, fællesskaber og forældre. Disse data er sammenlignet med data fra den landsdækkende ungeprofilundersøgelse. Norddjurs deltager ikke i Ungeprofilundersøgelsen, men spørgsmålstyperne er stort set de samme, så svarene er meget sammenlignelige.

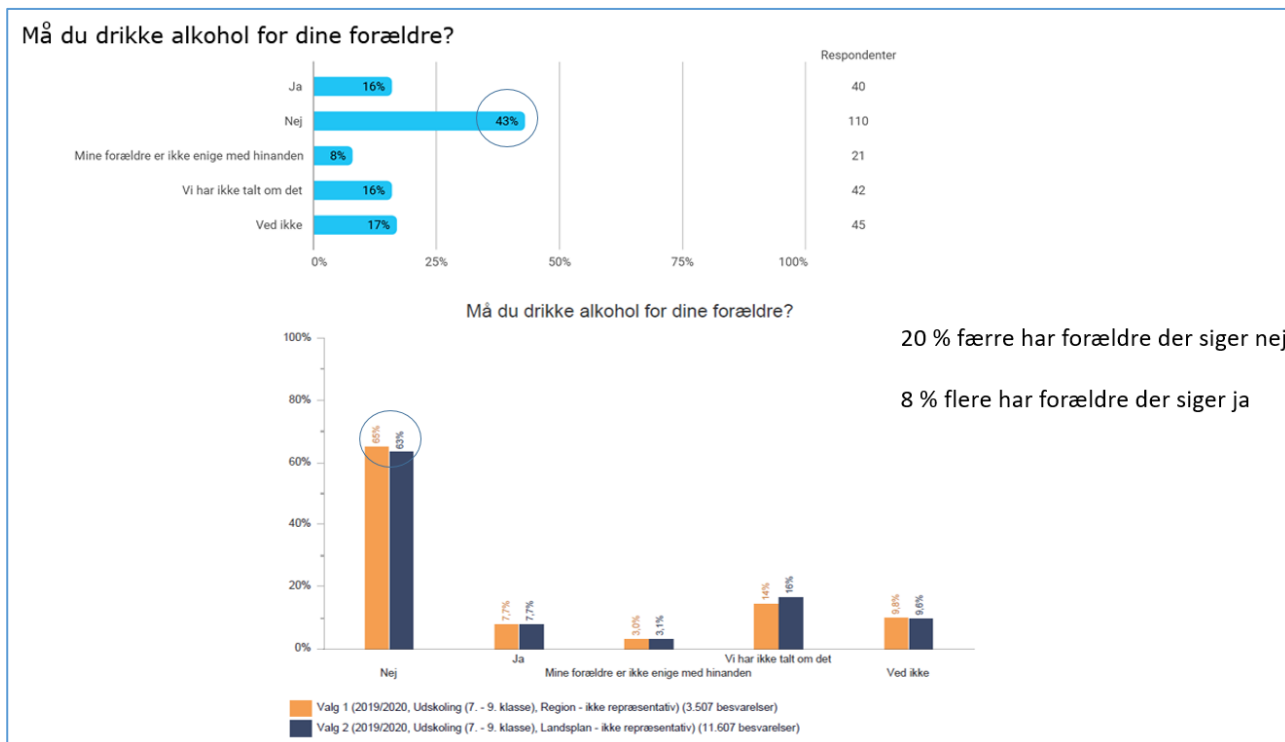
Alle grunddata er ikke vedhæftet denne konklusion, da det er et meget stort datasæt, men hvis nogen har lyst til at få set andre krydstjek af svar, end dem der er beskrevet i konklusionen, så kan SSP koordinator Keld Kristensen kontaktes. Desuden kan der med fordel bookes et oplæg om diverse data, hvis dette ønskes.

Overordnet set har vi i Norddjurs rigtig mange data, der minder om de data der findes på landsplan, men der er også data som viser en større eller mindre afvigelse fra landsplan. Vi har ikke set nærmere på sammenlignelige kommuner, men kun landsplan (Og region).

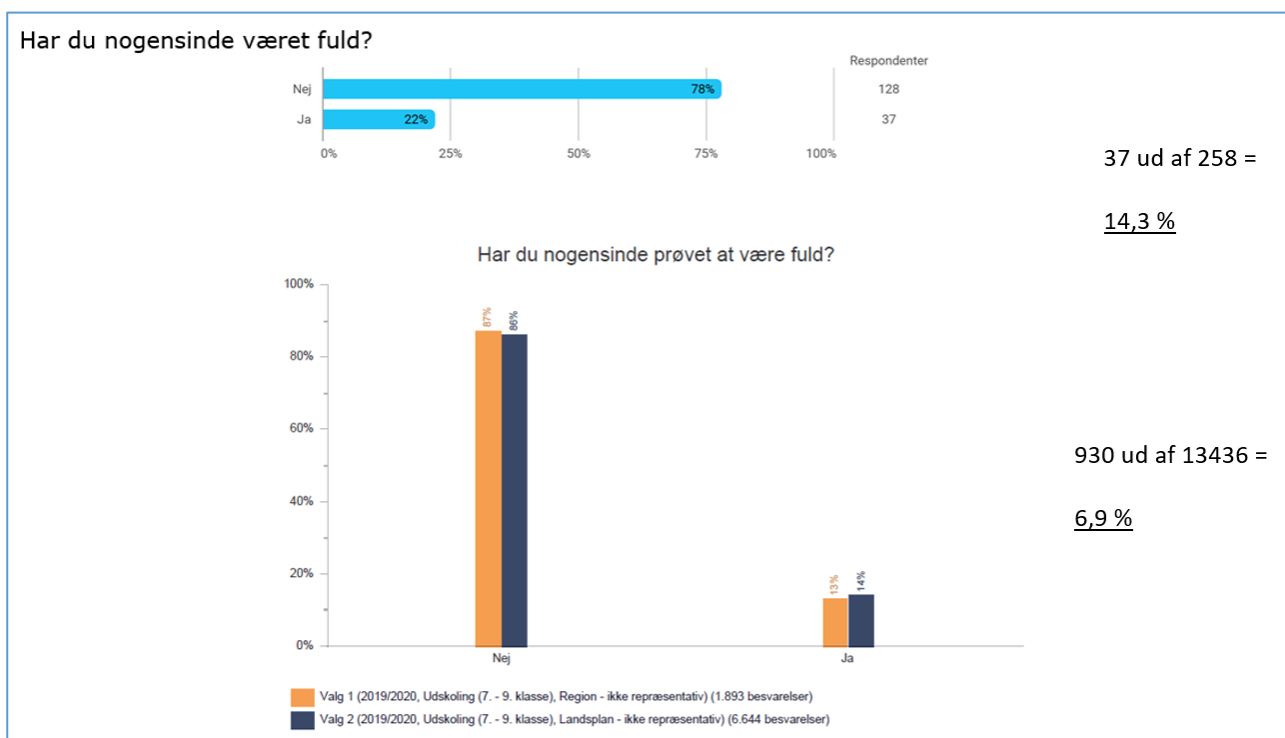
Største udfordringer: Rusmidler, primært alkohol og rygning

Der hvor vi kan se at Norddjurs skiller sig mest negativt ud i forhold til landsplan er i forhold til alkohol og rygning.

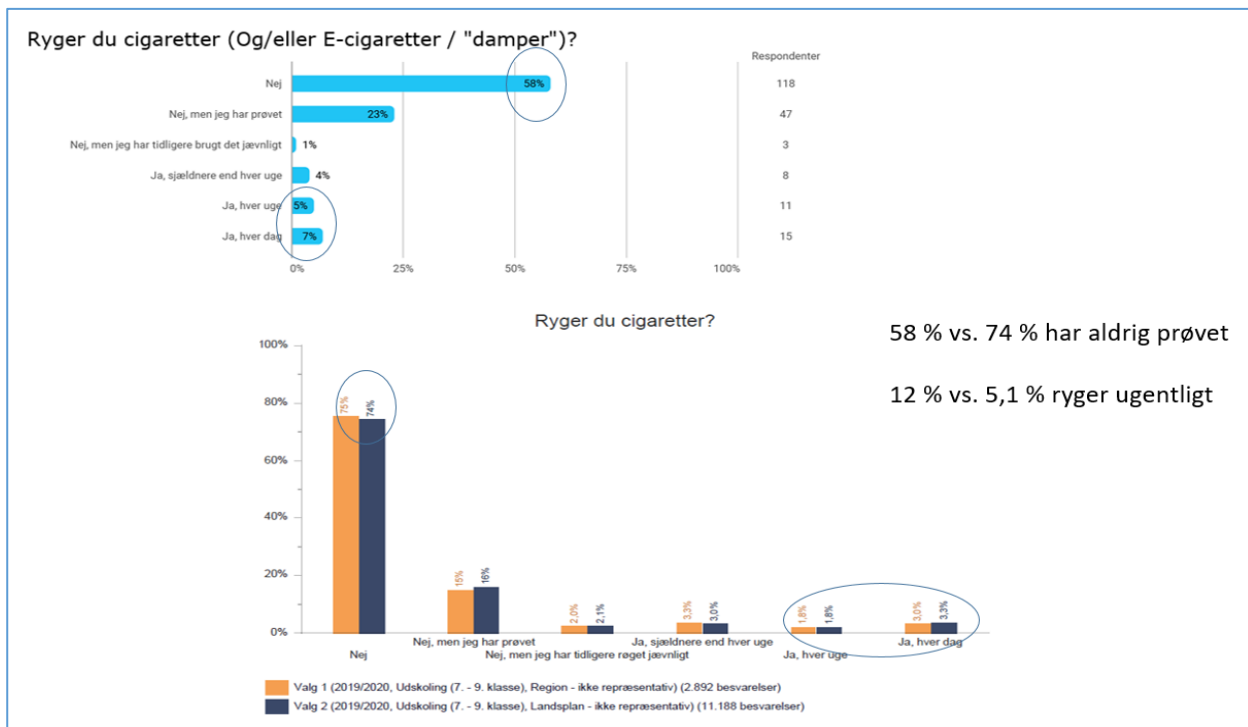
- Flere unge i Norddjurs må drikke for deres forældre. Bl.a. må dobbelt så mange unge i 7. klasse drikke for deres forældre (16 % vs. 8 %) Se figur 1.
- Flere unge i Norddjurs har prøvet at være fulde. Faktisk har dobbelt så mange prøvet at være fulde i 7. kl. (14 % vs. 7 %) Se figur 2.
- Flere unge i Norddjurs ryger. Både daglige rygere, men også flere der har prøvet. Se figur 3.
- Flere unge i 9. klasse i Norddjurs har prøvet hash. Se figur 4.

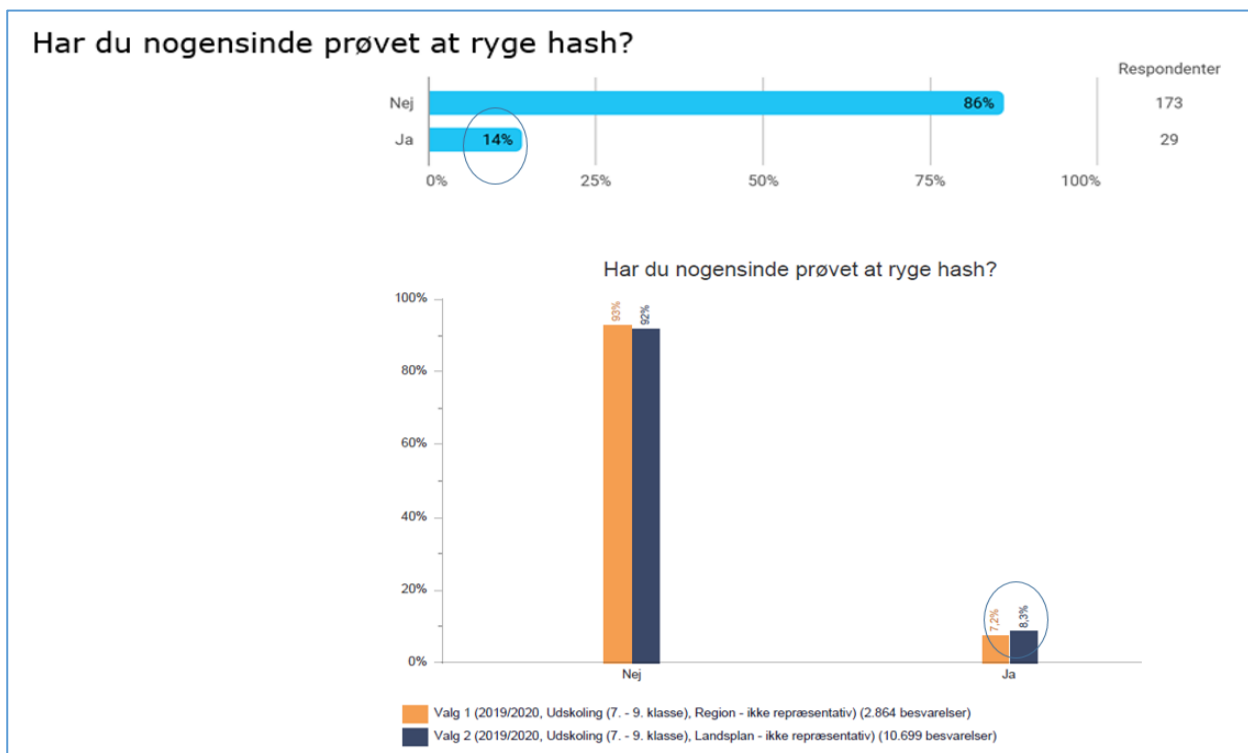
Figur 1: Øverste graf viser at 16 % af 7. klasserne i Norddjurs må drikke for deres forældre, mens 7,7 % af 7. klasserne på landsplan må drikke. Den viser også at 20 % færre i Norddjurs har forældre der tydeligt siger nej til at deres 7. klasses børn må drikke.

Figur 2: Øverste graf viser at 37 elever i 7. klasserne ud af i alt 258 elever i Norddjurs har været fulde, svarende til 14,3 %, mens 6,9 % af 7. klasserne på landsplan har været fulde. Nogle elever har på spørgsmålet før svaret, at de ikke har prøvet alkohol, og derfor har de ikke fået spørgsmålet om fuldskab. Så af alle 7. klasser i Norddjurs, er det altså 14,3 % der har prøvet at være fuld.

Figur 3: Øverste graf viser at 58 % af 9. klasserne i Norddjurs aldrig har røget, mens det tal er 74 % på landsplan. Samtidig viser den også at 7 % af 9. klasserne i Norddjurs ryger hver dag mod 3,3 % på landsplan, og ser vi på ugentlig rygning er det 12 % i Norddjurs mod 5,1 % på landsplan.

Figur 4: Øverste graf viser at 14 % af 9. klasserne i Norddjurs har prøvet hash, mens det tal er 8,3 % på landsplan.

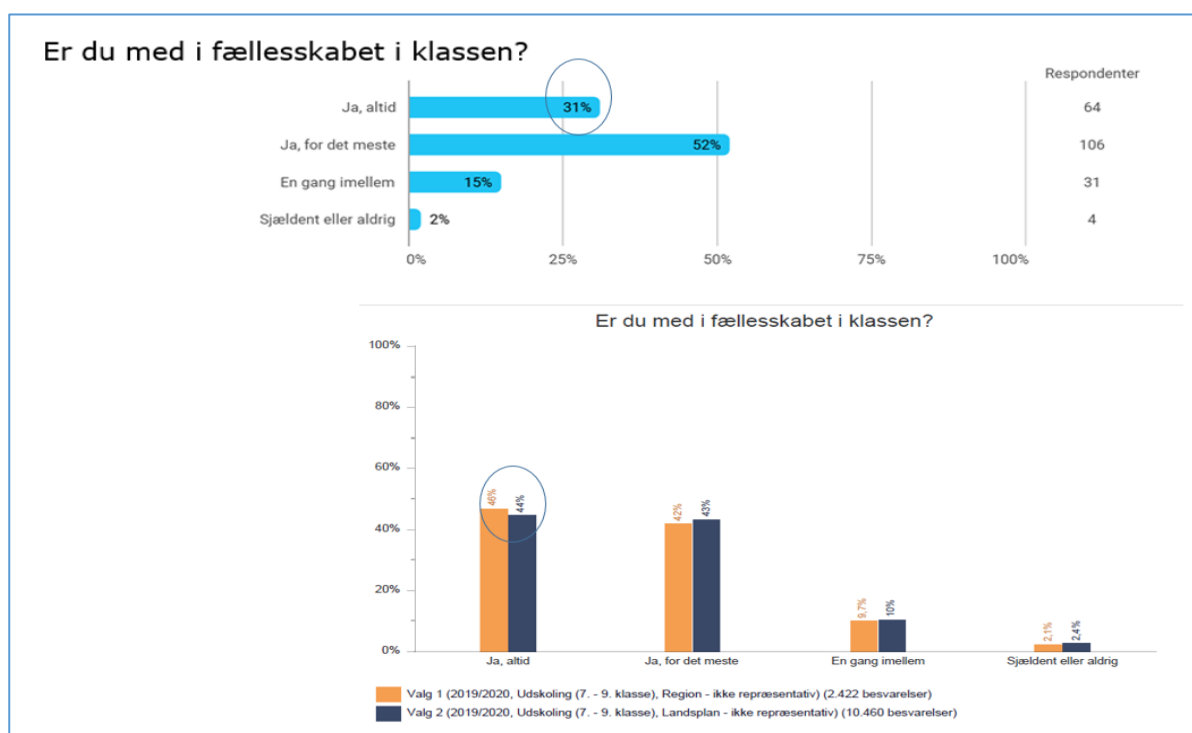
Konsekvensen af dette kan bl.a. ses i følgende:

- 73 % af de daglige cigaretrygere i 9. klasse har prøvet snus
- 87 % af de daglige cigaretrygere i 9. klasse har prøvet hash
- 59 % af de 8. klasse der må drikke alkohol dyrker ikke sport el. lign.
- 12 % af dem der må drikke i 7.-9. kl. har prøvet hash (Det er 0,5 % for dem der ikke må drikke)
- 40 % af dem der må drikke for deres forældre i 7.-9. kl. har prøvet at ryge cigaretter. (Det er 17 % ved dem der ikke må drikke)

Alkohol og rygning har altså negativ indflydelse på andre risici, bl.a. hash og manglende sport/motion og dermed en generel trussel mod de unges sundhed.

Øvrige udfordringer: Fællesskaber

I forhold til fællesskaber er det primært omkring klassefællesskabet at Norddjurs skiller sig negativt ud. Imellem 8 og 13 % færre angiver at de er en del af klassefællesskabet i forhold til landsplan. Se figur 5.

Figur 5: Øverste graf viser at 31 % af 9. klasserne i Norddjurs altid føler sig som en del af klassefællesskabet, mens det tal i den nederste graf viser at det er 44 % på landsplan.

Dog er det stadig ca. 80 % der mener de er en del af fællesskabet, men på landsplan er det 87-88 %, så stadig en væsentlig forskel.

Der hvor den største negative faktor ses, når vi krydstjekker klassefællesskabet med øvrige spørgsmål er på ensomhed. Hele 53 % af dem der ikke føler sig som en del af klasse fællesskabet føler sig (Ofte el. af og til) ensomme i deres fritid.

Især på 8. årgang er der færre der er medlem af en forening, mens det på 7. og 9. årgang er meget lig landsplan. Forskellen på det at være foreningsaktiv og ikke foreningsaktiv i 7.-9. årgang kan bl.a. ses i forhold til hashrygning. Hvor 4 % af de aktive har prøvet hash mod 10 % af de ikke aktive.

I Norddjurs er der til gengæld flere der benytter sig af ungdomsskolens tilbud og markant flere der har fritidsjob.

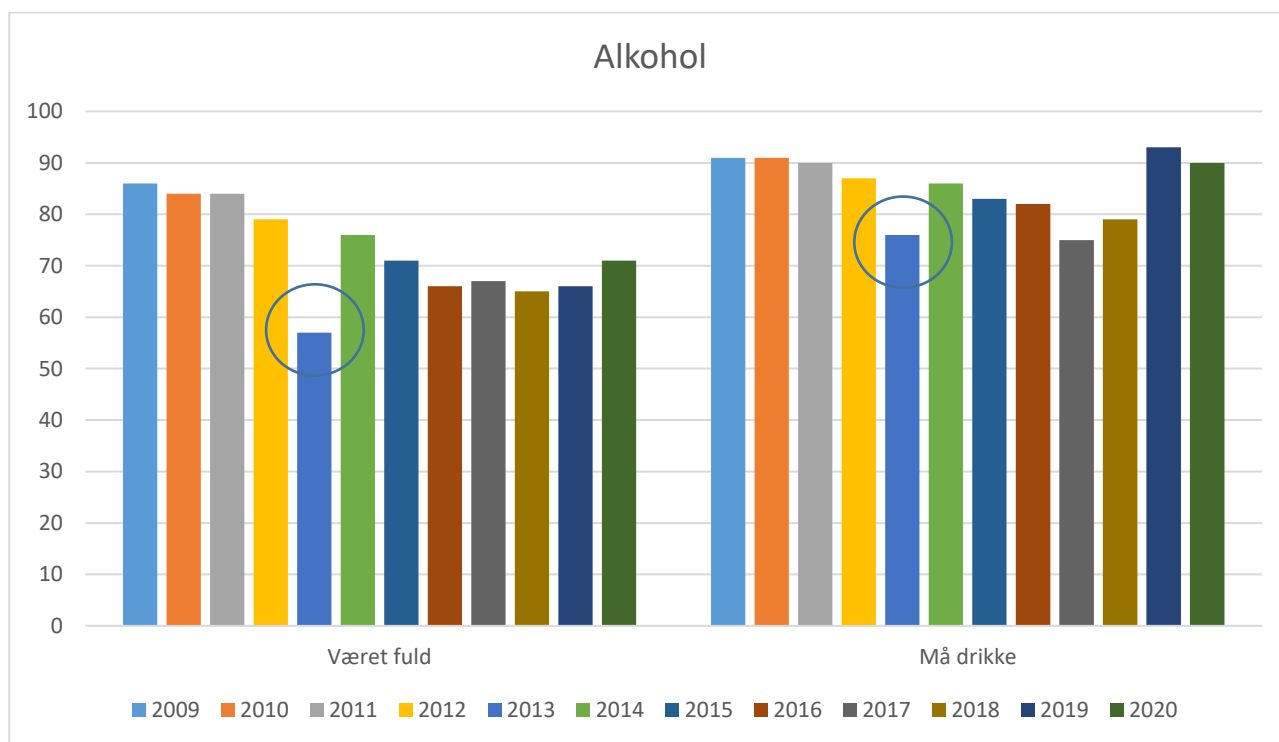
Anbefalinger:

Der vil med fordel kunne ses på:

- Hvordan får vi forældrene til at udskyde de unges alkoholdebut?
- Hvordan kan vi få endnu flere til at vælge rygning fra, så bl.a. hashforbruget bliver mindre?
- Hvordan gør vi klassefællesskaberne endnu bedre?
- Hvordan får vi endnu flere ud i positive fællesskaber i fritiden? (Og især fastholder dem)

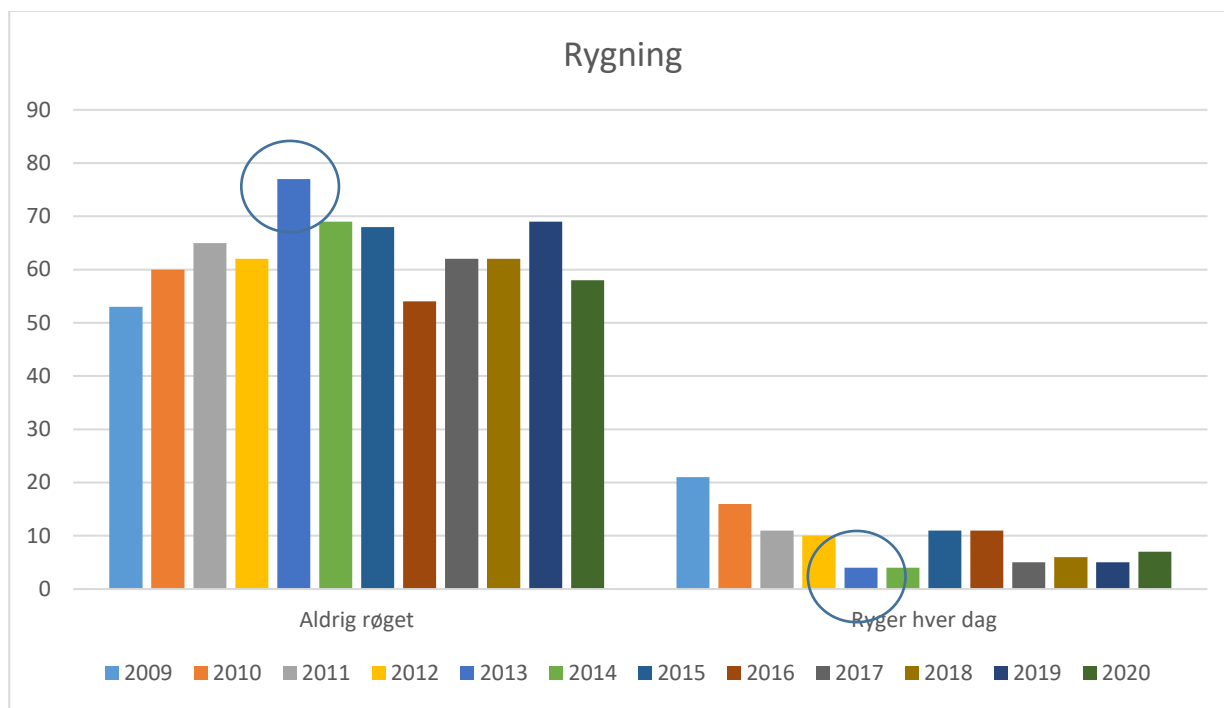
Hvis vi ser på kurverne nedenunder, er det tydeligt i forhold til alkohol, at de begynder at stige en smule igen, efter i mange år at have gået den rigtige vej.

Kurverne er for 9. årgang i perioden år 2009 til 2020:

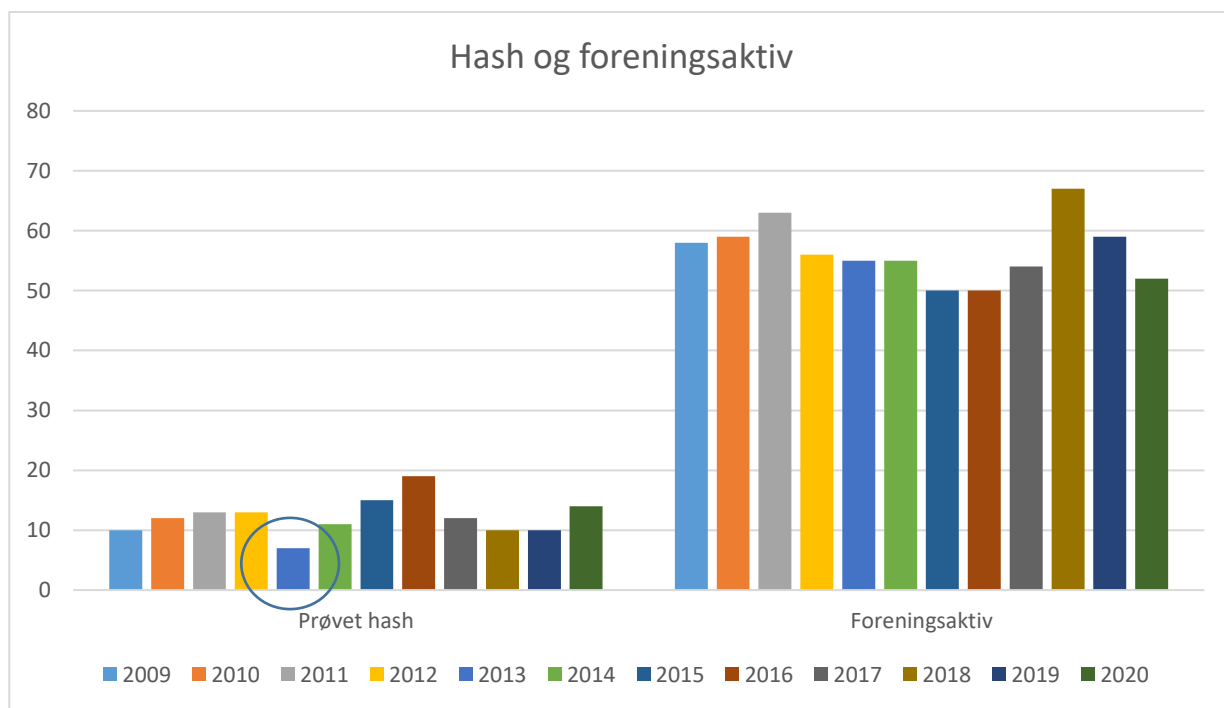

Figur 6: Grafen til venstre viser hvor mange 9. klasses elever der har prøvet at være fulde i perioden 2009 til 2020, mens grafen til højre viser om de må drikke for deres forældre. *I 2013 blev et projekt vedr. sundere alkoholvaner afsluttet.

Der er også tendenser at spore ved andre risikoformer:

Figur 7: Grafen til venstre viser hvor mange 9. classes elever der aldrig har røget i perioden 2009-2020, men den til højre viser andelen af daglige rygere i samme tidsrum. *I 2013 blev et projekt vedr. sundere alkoholvaner afsluttet.

Figur 8: Venstre graf viser andelen af 9. klasserne der har prøvet hash, mens højre graf viser andel af fritidsaktive. *I 2013 blev et projekt vedr. sundere alkoholvaner afsluttet.

Kurverne svinger en smule, men 2020 ligger generelt ikke godt nogen steder.

*I 2013 blev projekt "Sundere alkoholvaner blandt unge i Norddjurs" afsluttet. I projektet havde ungdomskonsulenterne, sundhedsplejen og sundhedsafdelingen haft en tæt kontakt med alle klasser i årgangen fra 6. kl. til 8. kl., med evaluering i 9.kl. Fokus havde primært været på alkohol, men som det ses i graferne kunne det tyde på, at en tættere kontakt med både børn og forældre over en længere periode ikke kun havde positiv effekt på alkohol, men også på andre former for risikovillighed, formodentlig foranlediget af forældrenes holdninger og beslutninger.

Afslutning:

SSP samarbejdet i Norddjurs ser på tallene med en vis bekymring og synes der i sær bør være fokus på rusmidlerne og den risiko der er i sammenhængen imellem dem. Dog tyder det også på, at en del af problemet ville kunne løses hvis forældrene får udsat børnenes alkoholdebut til et markant højere niveau.

De positive fællesskaber, der er så vigtige for alle børn og unge bør også have ekstra opmærksomhed. Der ses en tendens til, at når forældre tidligt giver lov til alkohol, så falder børnene hurtigt fra deres fritidsinteresser, og alkoholen bliver fællesskabet. Dette bør vi have fokus på, at få ændret.

På SSP Lokalrådets vegne

SSP Konsulent og koordinator

Keld Kristensen